

ผลงานลำดับที่ 1
การดำเนินงานข้อมูลด้วยวิธีการจัดทำ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

การดำเนินงานข้อมูลด้วยวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

1. ความเป็นมา

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2545 เห็นชอบแผนปฏิรูปและปรับปรุงของกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นกระทรวงหลักทางเศรษฐกิจในการพัฒนาเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง โดยปรับปรุงงานและพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความเชื่อถือและความรู้ความเข้าใจเชิงรุกด้านเศรษฐกิจ โดยในส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค กรมบัญชีกลาง พัฒนabethาบทและปรับเปลี่ยนภารกิจของคลังจังหวัด ให้เป็นนักบริหารเศรษฐกิจการคลังจังหวัด (Chief Financial Officer : CFO) เพื่อช่วยสนับสนุนงานด้านวิชาการวิเคราะห์ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด CEO สำหรับนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อกำหนดทิศทางในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ซึ่งโดยภาระหน้าที่ทางด้านเศรษฐกิจของ CFO มี 3 ด้าน คือ ด้านการจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลังของจังหวัด เป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี ด้านการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจการเงินการคลังจังหวัด และด้านการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) แบบ Bottom – up approach

จังหวัดแพร่ มีคำสั่งที่ 1403 / 2548 ลงวันที่ 13 กันยายน 2548 เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานตามตัวชี้วัดที่ 1 มิติที่ 1 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) มีทั้งหมด 16 สาขา โดยมอบหมายให้สำนักงานแรงงานจังหวัดแพร่ รับผิดชอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สาขาที่ 15 สาขาบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคลอื่นๆ มีแรงงานจังหวัดแพร่เป็นหัวหน้าคณะทำงานและผู้ขอรับการประเมินเป็นเลขานุการคณะทำงาน

ผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินงานข้อมูลจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มีหน้าที่บริหารจัดการข้อมูลสำรวจข้อมูล รวมทั้งรวบรวมประมวลผลเพื่อนำไปรวมกับสาขาอื่นอีก 15 สาขา โดยเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับการถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงสำนักงานคลังจังหวัดแพร่อย่างต่อเนื่อง

ผู้ขอรับการประเมิน ได้นำเสนอผลงานการดำเนินงานข้อมูลด้วยวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะการดำเนินงานด้านข้อมูล
2. เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้เป็นแนวทางดำเนินงานจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) แก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการของการดำเนินงานข้อมูล ด้วยวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)
4. เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากข้อมูลการดำเนินงานจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) หน่วยงานในสังกัดสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น วิเคราะห์การจ้างงานและการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ข้อมูลการจัดสวัสดิการให้ลูกจ้าง ข้อมูลการดำเนินงานของผู้ประกอบการซึ่งนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยง การพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเด็นความสามารถจ่ายค่าตอบแทนแก่ลูกจ้าง เป็นต้น ซึ่งผู้ขอรับการประเมินหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานด้านข้อมูลของสำนักงานแรงงานจังหวัดต่อไป

2. ระยะเวลาดำเนินการ

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มีรอบระยะเวลาของข้อมูลจากการดำเนินงานตามปีปฏิทิน ดังนั้น ผู้ขอรับการประเมินจึงใช้ข้อมูลในการจัดเก็บ จำนวน 3 ปี คือ

ปี 2546 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2546

ปี 2547 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2547

ปี 2548 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2548

และได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2549 โดยจัดแบ่งคาบเวลาดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 การวางแผนบริหารจัดการข้อมูล ระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2549
- 2.2 คาบการสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลา ตั้งแต่ 1 เมษายน 2549 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2549
- 2.3 การตรวจสอบและประมวลผล ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2549 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2549

ความสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) เป็นข้อมูลที่สามารถอธิบายภาพรวมด้านเศรษฐกิจของจังหวัดได้ เนื่องจากการประมวลผลรวมรายได้ที่มาจากกิจกรรมการผลิตทั้งหมดที่ดำเนินการอยู่ในพื้นที่ของจังหวัด โดยใช้พื้นฐานแนวคิดเช่นเดียวกับการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จึงเป็นเครื่องชี้วัดที่แสดงทั้งหมดของรายได้จากการผลิตและการบริการของจังหวัด และสามารถใช้อธิบายทิศทางการขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้ รวมทั้งสามารถแสดงโครงสร้างการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) จึงเป็นข้อมูลที่จังหวัดนำไปใช้ในการติดตามสถานะเศรษฐกิจและเป็นเครื่องมือในการวางแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งในการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปัจจุบันนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้จัดทำในระบบ Topdown ไปจนถึงปี พ.ศ. 2550 หลังจากปี พ.ศ.2551 เป็นต้นไปจะเป็นการจัดทำแบบ Bottom up จังหวัดจะเป็นผู้จัดทำเอง การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) จึงเป็นการประมวลตัวเลขหาข้อมูลด้านการผลิตสินค้าและบริการที่ดำเนินการอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัด โดยทำการสำรวจข้อมูลมาคำนวณหามูลค่าเพิ่มในแต่ละขั้นตอนการผลิตจำนวนทั้งสิ้น 16 สาขา

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดสามารถจัดทำได้ 2 วิธีคือ

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีการทางตรง หรือเรียกว่าเป็นวิธี Bottom up ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นวิธีการระดับจังหวัด โดยเป็นการจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด และนำมาคำนวณหามูลค่าเพิ่มตามวิธีการที่สอดคล้องกับระบบบัญชีประชาชาติตามมาตรฐานสากล ซึ่งต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ คือ ข้อมูล มูลค่าการผลิต สินค้าและบริการ และข้อมูลต้นทุนการผลิตของกิจกรรมการผลิตทุกชนิดในพื้นที่จังหวัด ผลที่ได้จากวิธีการนี้จะมีข้อดีในการให้ภาพรายละเอียดโครงสร้างประเภทกิจกรรมการผลิต ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของจังหวัดสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแง่การศึกษาวิเคราะห์สถานะทางเศรษฐกิจของจังหวัดในเชิงลึกอย่างไรก็ตาม หากมีข้อจำกัดด้านข้อมูลที่ไม่อาจจัดเก็บรวบรวมได้ในพื้นที่ของจังหวัด อาจจำเป็นต้องแก้ปัญหาด้วยการนำวิธีการทางอ้อมมาผสมผสานเพื่อให้ได้ผลการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัดครบถ้วนสมบูรณ์ทุกกิจกรรมการผลิต

การจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัดโดยวิธีทางอ้อม หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นวิธีการระดับประเทศ ดำเนินการโดยวิธีการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) จากในระดับภาพพื้นที่ทั้ง

ประเทศ จำแนกย่อยออกมาเป็นตัวเลขผลิตภัณฑ์รายจังหวัดแต่ก็ต้องจัดทำในรายละเอียดทุกกิจกรรมการผลิตทุกรายการเช่นกัน วิธีการนี้เรียกว่าเป็นวิธีการ Top Down ซึ่งในปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ใช้วิธีการนี้เป็นวิธีหลัก เนื่องมาจากการขาดแคลนข้อมูลพื้นฐานทางด้านมูลค่าการผลิตและต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการรายจังหวัดที่จะนำมาใช้ในการคำนวณ โดยวิธีทางตรง วิธีการทางอ้อมนี้มีข้อจำกัดหลายประการ อย่างไรก็ตามผลการจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดที่ได้จากวิธีการนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแง่การวิเคราะห์การเติบโตและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้เป็นอย่างดีในระดับหนึ่ง

3. แนวความคิด

ปัจจุบันการดำเนินงานด้านข้อมูลของสำนักงานแรงงานจังหวัด มีความสะดวกมากขึ้นเนื่องจากการจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลผลข้อมูลซึ่งเป็นอีกแนวทางแก้ไขการขาดแคลนบุคลากรด้านการวิเคราะห์ตัวเลขสถิติต่าง ๆ อาทิเช่น โครงการสำรวจค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของแรงงานไร้ฝีมือในภาคอุตสาหกรรม โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บข้อมูลตลาดแรงงานในระดับจังหวัดเพื่อชี้ความสามารถในการแข่งขัน (จัดเก็บข้อมูลความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ Demand และสำรวจการผลิตบุคลากรออกสู่ตลาดแรงงานของสถานศึกษา Supply) มีการจัดทำโปรแกรมประมวลผลนำมาใช้ประโยชน์ได้ทันต่อเหตุการณ์ แม้กระทั่งการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัด โปรแกรมซึ่งเรียกว่า การสร้างตาราง Work sheet เพื่อการคำนวณมูลค่าเพิ่มแต่ละกิจกรรมการผลิตจนถึงขั้นตอนจัดทำตารางสรุปผล

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีโปรแกรมประมวลผลโดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้จัดทำและพัฒนาโปรแกรมการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในภาคสนามเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างบันทึกในโปรแกรมประมวลผล เป็นขั้นตอนที่ประสบปัญหาความยุ่งยากมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโดยตรง เนื่องจากปัจจุบันมีหลายหน่วยงานดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในสถานประกอบการเพื่อนำข้อมูลใช้ประโยชน์แตกต่างกันออกไปตามภารกิจของแต่ละหน่วยงานแบบสอบถามของแต่ละหน่วยงานมีความยุ่งยากมีรายละเอียดค่อนข้างมาก และการจัดเก็บข้อมูลย้อนหลัง ทำให้ผู้ประกอบการเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งไม่เห็นประโยชน์ของการดำเนินงานวิเคราะห์ประมวลผลด้านข้อมูลที่จะทำให้สถานประกอบการได้รับ

ประโยชน์ได้อย่างไร ดังนั้น วิธีการให้ได้มาซึ่งข้อมูลจำเป็นต้องมีเทคนิควิธีการหลากหลายรูปแบบซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

ในการดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มีขั้นตอนเริ่มต้นจากการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการที่มีการดำเนินงานอยู่จริงในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัดอย่างน้อยในระยะเวลา 1 ปี รวมทั้งการจัดเก็บข้อมูลบางรายการจากแหล่งข้อมูลที่เป็นภาครัฐารด้วยกัน ผู้รับการประเมินเห็นว่า การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานด้านสารสนเทศซึ่งเป็นการกิจสำคัญของสำนักงานแรงงานจังหวัด โดยเฉพาะในปัจจุบัน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ให้สำนักงานแรงงานจังหวัดดำเนินการสำรวจข้อมูลเพิ่มมากขึ้น อาทิเช่น โครงการสำรวจค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของแรงงานไร้ฝีมือในภาคอุตสาหกรรม เพื่อนำผลสำรวจใช้ประโยชน์ในการพิจารณาการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การดำเนินงานดังกล่าว ต้องใช้เทคนิควิธีการตลอดจนความรู้ในทางสถิติในการสำรวจข้อมูล

ผู้รับการประเมินจึงเห็นว่าวิธีการดำเนินงานด้านข้อมูลการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ซึ่งใช้หลักการสำรวจข้อมูลในทางสถิติเช่นกัน โดยเน้นความครอบคลุมของการประกอบกิจการที่มีการดำเนินงานอยู่จริงในพื้นที่ ข้อมูลที่ได้รับจึงเป็นเครื่องบ่งชี้ความเคลื่อนไหวของผู้ประกอบกิจการซึ่งสาขาบริการฯ จะเป็นผู้ประกอบการนอกภาคการเกษตร และที่สำคัญคือข้อมูลที่ได้รับจากการดำเนินงานบางส่วนเป็นข้อมูลที่สามารถสะท้อนการประกอบอาชีพที่คนในสังคมส่วนใหญ่มองข้าม ดังนั้น หากนำวิธีการมาใช้ก็จะเกิดประโยชน์ต่อสำนักงานแรงงานจังหวัดเพิ่มขึ้น

4. ความรู้ทางวิชาการ

น้ำหนักความสำคัญของวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) อยู่ที่การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการตามสาขาอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างมาก ความจำเป็นในการสำรวจข้อมูลจึงต้องอาศัยหลักวิชาการทางสถิติ รวมทั้งการนำหลักเกณฑ์ P.S.O 1101 มาดำเนินการ

4.1 หลักในทางสถิติ

ความรู้พื้นฐานในทางสถิติที่เกี่ยวข้อง มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานด้านข้อมูล เนื่องจากการจัดทำฯ ต้องใช้หลักในทางสถิติค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการสำรวจข้อมูลในภาคสนามจาก

กิจกรรมการผลิตบริการในพื้นที่จังหวัดเพื่อให้ครอบคลุมซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดในขั้นตอนการดำเนินการต่อไป สำหรับความรู้พื้นฐานเบื้องต้นในทางสถิติที่ต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ดังนี้

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริง (Facts) หรือค่าของตัวเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่สนใจ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงเป็นตัวเลขหรืออาจจะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข

การแบ่งประเภทของข้อมูลตามหลักในทางสถิติ แบ่งได้ 4 ประเภท คือ

1. แบ่งตามลักษณะของข้อมูล
2. แบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล
3. แบ่งตามสเกลการวัดข้อมูล
4. แบ่งตามเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการที่ดำเนินงานจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) จะอาศัยข้อมูลตามแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ใช้ได้ทำการเก็บจัดข้อมูลเองซึ่งอาจจะได้จากการสัมภาษณ์ การทดลองหรือสังเกตการณ์ ข้อมูลปฐมภูมิจะเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดตรงตามที่ต้องการแต่จะเสียเวลา ค่าใช้จ่ายมาก และใช้คนจำนวนมากในการสำรวจข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ใช้ไม่ได้ดำเนินการจัดเก็บเองแต่มีผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่นๆ ทำการเก็บข้อมูล ผู้ใช้เป็นเพียงผู้นำข้อมูลมาใช้เท่านั้น จึงเป็นการประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย การนำข้อมูลทุติยภูมิมาใช้ในบางครั้งไม่ตรงกับความต้องการหรืออาจไม่มีรายละเอียดเพียงพอ นอกจากนั้นผู้ใช้นั้นจะไม่ทราบถึงข้อผิดพลาดของข้อมูล ซึ่งมีผลทำให้การสรุปอาจจะผิดพลาดได้ ผู้ที่นำข้อมูลทุติยภูมิมาใช้ ควรจะต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง

โดยทั่วไปการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ช่วยในการตัดสินใจนั้นมักจะใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ เช่นเดียวกันกับการดำเนินงานจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ต้องใช้ข้อมูลทั้งสองประเภท

สถิติ (Statistics) อาจพิจารณาได้ 3 ความหมาย คือ

1. สถิติ หมายถึง ตัวเลขที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่ต้องการศึกษา

2. สถิติ หมายถึง ศาสตร์หรือวิชาที่ว่าด้วยหลักการและระเบียบวิธีทางสถิติในความหมายนี้มักเรียกว่าสถิติศาสตร์ (Statistics)

3. สถิติ หมายถึง ค่าที่คำนวณขึ้นมาจากตัวอย่าง เพื่อแสดงถึงคุณลักษณะบางอย่างของข้อมูลชุดนั้น โดยทั่วไปจะนำค่าสถิติไปใช้ในการประมาณค่าตัวแทน ตัวเลขที่ใช้สรุปคุณสมบัติลักษณะของประชากร เรียกว่าค่าพารามิเตอร์ประชากร (Population) หมายถึง กลุ่มของหน่วยตัวอย่างทั้งหมดรวมกัน เช่น ถ้ากำหนดให้สถานประกอบการเป็นหน่วยตัวอย่างสถานประกอบการ จะนิยามด้วย

1. รายละเอียดที่สนใจ เนื้อเรื่อง
2. หน่วย
3. พื้นที่
4. เวลา

เช่น โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดแพร่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548

คุ้มครอง (coverage) หมายถึง การกำหนดว่ากิจกรรมหน่วยใดหรือประเภทใดบ้างที่จะทำการสำรวจ หรือยกเว้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคน รวมทั้งผู้ใช้ข้อมูลได้ทราบว่า มีหน่วยใดบ้างที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

หน่วยตัวอย่าง (sampling unit) หมายถึง หน่วยที่ต้องการสังเกตหรือวัดรายละเอียดข้อเท็จจริงบางประการ หน่วยตัวอย่างอาจเป็นหน่วยเล็กหลายๆ หน่วยรวมกันได้เช่น ครัวเรือน ฟาร์ม โรงงานอุตสาหกรรม โรงสีข้าว

กรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) หมายถึง บัญชีรายชื่อที่แสดงหน่วยทุกหน่วยที่ประกอบกันเป็นหน่วยที่ต้องการศึกษาหาข้อมูลและจะดำเนินการเลือกตัวอย่างที่กำหนดไว้ หน่วยแต่ละหน่วยในบัญชีจะเรียกว่า sampling unit เช่น บัญชีรายชื่อโรงสีข้าวทั้งหมดในจังหวัดแพร่

ตัวอย่าง (Sample) คือหน่วยตัวอย่างบางหน่วยของสถานประกอบการที่ถูกเลือกขึ้นมาเพื่อใช้เป็นตัวแทนในการศึกษา รายละเอียดข้อเท็จจริงที่ต้องการเกี่ยวกับประชากรนั้น เช่น ร้านเสริมสวยส่วนหนึ่งถูกเลือกขึ้นมาเป็นตัวแทนของร้านเสริมสวยทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัดเป็นต้น จากตัวอย่างที่เลือกมาได้ จะเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ และนำไปคำนวณหาค่าสถิติ เพื่อใช้ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ที่ต้องการต่อไป

ขนาดตัวอย่าง (Sample size) หมายถึง จำนวนหน่วยที่ถูกเลือกขึ้นมาเป็นตัวอย่างจำนวนหนึ่งหรือที่เรียกว่า n (เอ็นเล็ก)

อัตราการสุ่มตัวอย่าง (Sampling fraction) หมายถึง อัตราส่วนระหว่างขนาดตัวอย่าง (n) ต่อจำนวนหน่วยประชากร (N)

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มีจำนวน 16 สาขา โดยในภาพรวมทั้ง 16 สาขา มีกรอบแนวความคิดความสำคัญตลอดจนการใช้หลักในทางสถิติตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในรายละเอียดต่อไปเป็นขั้นตอนการวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) เฉพาะสาขา 15 สาขา บริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคลอื่นๆ ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดแพร่และผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายให้ดำเนินการอันจะเป็นวิธีการจัดทำข้อมูลด้านแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง/เชื่อมโยงจากข้อมูลการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

การสำรวจและจัดเก็บข้อมูล

การสำรวจข้อมูล เป็นการดำเนินงานที่จะให้ได้ข้อมูลหรือตัวเลขจากการสำรวจข้อมูลในแต่ละกิจกรรมการผลิตซึ่งมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน เช่น การทำสำมะโน การสำรวจ การเก็บรวบรวม จากทะเบียน และรายงานต่างๆ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะข้อมูลต่างๆ ที่เก็บรวบรวมมานั้น ถ้ามีความถูกต้องครบถ้วนแล้ว การนำไปใช้กำหนดการบริหารงานหรือ การวางแผนพัฒนา ย่อมเป็นผลดีและเกิดประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ ในทางตรงกันข้าม ถ้าข้อมูลมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจะทำให้การวางแผนผิดพลาด อาจเกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัติงาน

การเก็บรวบรวมสถิติ มี 4 วิธีการ คือ

1. การสำมะโน (census)
2. การสุ่มตัวอย่าง (Sample Survey)
3. การรายงาน (Reporting System)
4. การทะเบียน (Registration)

สำหรับการดำเนินงานด้านข้อมูลเพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) โดยมีข้อมูลบางรายการเชื่อมโยงงานด้านแรงงานได้ใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูล 3 วิธีการ คือ

การสำมะโน (census) คือ การสำรวจข้อมูลทุกรายการจากจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานประกอบการทุกแห่ง และนับสถานประกอบการทุกแห่งภายในพื้นที่ และเวลาที่กำหนดข้อจำกัดคือต้องใช้งบประมาณและกำลังคนเป็นจำนวนมาก

การสุ่มตัวอย่าง (Sample Survey) คือ การเลือกสำรวจข้อมูลบางรายการที่คัดเลือกมาจากสถานประกอบการทั้งหมด เป็นการรวบรวมข้อมูลจากสถานประกอบการบางแห่งโดยวิธีการเลือกตัวอย่าง และทำการสอบถามหรือจัดเก็บข้อมูลจากสถานประกอบการที่ตกเป็นตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะไม่เก็บข้อมูลจากสถานประกอบการทุกแห่ง

การรายงาน (Reporting System) เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลจากรายงาน หรือเอกสารประกอบการทำงาน โดยเฉพาะหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สมาคม มูลนิธิต่างๆ มีระบบการบริหารภายในที่อาจมีข้อมูลเบื้องต้นบางประเภท ซึ่งนำมาประมวลผลได้ ในบางกรณีอาจทำการรวบรวมข้อมูลจากรายงาน โดยการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ให้ช่วยจัดทำพิเศษเพื่อนำข้อมูลมาดำเนินงานโดยเฉพาะ

4.2 P.S.O 1101

การจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด นำหลักเกณฑ์ P.S.O 1101 ซึ่งเป็นระบบมาตรฐานข้อมูลมาดำเนินการในการบริหารจัดการข้อมูล ก่อนนำเสนอรายละเอียดต่อไป ขอทบทวน P.S.O เพื่อเพิ่มความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

P.S.O 1101 คือ ระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ(Thailand International Public Sector Standard Management System and Outcomes) เป็นนโยบายเชิงนวัตกรรม (Innovative Public Policy) ที่มุ่งให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อผลประโยชน์ของชาติโดยมีเป้าหมาย โดยมีมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการรับรองมาตรฐานด้านการจัดการและผลสัมฤทธิ์ของงานภาครัฐซึ่งมีบทบัญญัติระบบมาตรฐานด้านการจัดการประกอบด้วยระบบมาตรฐาน 1101 – 1110 ดังนี้

ระบบมาตรฐาน	1101 : ระบบข้อมูล
ระบบมาตรฐาน	1102 : ระบบการสื่อสาร
ระบบมาตรฐาน	1103 : ระบบการตัดสินใจ
ระบบมาตรฐาน	1114 : ระบบการพัฒนาบุคลากร
ระบบมาตรฐาน	1105 : ระบบการตรวจสอบถ่วงดุล
ระบบมาตรฐาน	1106 : ระบบการมีส่วนร่วม
ระบบมาตรฐาน	1107 : ระบบการบริการภาคเอกชนประชาชน
ระบบมาตรฐาน	1108 : ระบบการประเมินผล
ระบบมาตรฐาน	1109 : ระบบการคาดคะเนและแก้ไขวิกฤต

ระบบมาตรฐาน 1110 : ระบบวัฒนธรรมและจรรยาวิชาชีพในการจัดการ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ได้นำหลักเกณฑ์ P.S.O 1101 ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 9 ด้าน
ได้แก่

1. ความครอบคลุมของข้อมูล
2. ความรวดเร็ว
3. ความถูกต้อง
4. ความเชื่อมโยง
5. ความทันสมัยของข้อมูล
6. ความน่าเชื่อถือ
7. ความสามารถในการเข้าถึง
8. ความสามารถในการตรวจสอบ
9. การมีส่วนร่วมในกระบวนการข้อมูล

ในขั้นนี้ได้เน้นเกณฑ์มาตรฐานด้านความครอบคลุมของข้อมูล ความเชื่อมโยง และความ
น่าเชื่อถือ

ความครอบคลุม (Coverage) หมายถึง ข้อมูลที่จะนำมาใช้นั้นเป็นตัวแทนที่ดี (ตัวอย่าง) ของ
รายการที่ต้องการจะคำนวณ ต้องครอบคลุมข้อมูลทั้งจังหวัดและครบทุกระดับ เช่น ผลผลิตการบริการ
ส่วนบุคคลประเภทบริการซักรีดของจังหวัดจะต้องใช้ข้อมูลการสำรวจบริการซักรีดทุกอำเภอ จึงจะถือว่า
มีความครอบคลุมเป็นตัวแทนที่ดีของการคำนวณ

ความเชื่อมโยงต่อเนื่อง (Continuity) ข้อมูลที่นำมาใช้สามารถจะจัดเก็บได้เป็นประจำทุกปี โดย
ที่ข้อมูลจะต้องมีความครอบคลุมเท่าเทียม หรือจะต้องมีการจำแนกรายการที่เหมือนกันติดต่อกันทุกปี ซึ่ง
ข้อมูลที่มีความต่อเนื่องจะเป็นเครื่องแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอัตราการขยายตัวของ
การผลิตและบริการได้เป็นอย่างดี และข้อมูลที่มาเชื่อมโยงกับงานที่เกี่ยวข้องทั้งลักษณะงานภายในและ
ภายนอกหน่วยงาน

ความน่าเชื่อถือ (Accuracy) คือ การตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลเป็นสำคัญ ข้อมูลที่ดีควรจะ
มาจากการจัดเก็บอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีการทางสถิติซึ่งอาจจะเป็นผลการจัดทำข้อมูลของหน่วยงาน
ราชการหรือ สถาบันศึกษา หรือสถานประกอบการ/ภาคเอกชน โดยใช้กรรมวิธีการสำรวจ การสำมะ
โน หรือการวิจัยและมีการรายงานผลสู่สาธารณะอย่างเป็นทางการ ในกรณีที่ดำเนินการจัดหาข้อมูลเอง
ระดับความถูกต้องตามหลักสถิติอาจจะอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก แต่ได้หาแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลมี
ความเชื่อถือ เช่น ใ้สอบถามข้อมูลจากตัวอย่างในกลุ่มใหญ่ เป็นต้น

จากหลักการพิจารณาข้อมูลทั้ง 3 ประการ เป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการคัดเลือกข้อมูลซึ่งในความเป็นจริงข้อมูลบางรายการอาจมีคุณสมบัติไม่ครบทั้ง 3 ประการ แต่จำเป็นต้องใช้อันเนื่องมาจากปัญหาต่างๆ อาทิเช่น ประสิทธิภาพของการสำรวจข้อมูล ข้อจำกัดในเรื่องเวลา ทั้งนี้ต้องพิจารณาผลกระทบจากการประมวลผลข้อมูลเป็นสำคัญว่าจะสามารถยอมรับความถูกต้องได้มากน้อยเพียงใด

5. สรุปขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานข้อมูลจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) มีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 5.1 การวางแผนและการเตรียมงาน
- 5.2 การสำรวจและจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.3 การประมวลผลข้อมูล
- 5.4 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

โดยผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินการต่างๆ ตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 การวางแผนและการเตรียมงาน

5.1.1 ศึกษาคู่มือการปฏิบัติงาน หลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้วได้ดำเนินการทบทวนความรู้ความเข้าใจจากเอกสารประกอบการฝึกอบรมอย่างละเอียด ทำความเข้าใจนิยามคำว่าคัมรวม รายการข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม วิธีการและขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์

5.1.2 การกำหนดขอบข่ายการจัดเก็บข้อมูล โดยใช้เอกสารมาตรฐานการจำแนกประเภทอุตสาหกรรมของประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC) เป็นกรอบการจำแนก ซึ่งสาขาบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคล มี 36 กิจกรรม

สำหรับกิจกรรมที่มีการดำเนินงานอยู่จริงในพื้นที่จังหวัดไม่จำเป็นต้องครอบคลุมทั้ง 36 กิจกรรมของขอบข่ายสาขาบริการชุมชนฯ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในจังหวัดว่ามีกิจกรรมใดบ้าง เช่น จังหวัดแพร่ไม่มีผู้ประกอบการที่ประกอบกิจกรรมผลิตภาพยนตร์ จึงไม่ต้องจัดเก็บข้อมูลแต่อย่างใด

5.1.3 การคัดเลือกสถานประกอบการตัวอย่างของกิจกรรมในสาขาบริการฯ โดยได้นำข้อมูลมาจากสำนักงานสถิติจังหวัดแพร่ ซึ่งมีกรอบตัวอย่างสถานประกอบการสาขาบริการ 469 แห่ง จากประเภทกิจกรรม 18 กิจกรรม

เนื่องจากจังหวัดแพร่มีโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นภาคการเกษตร ข้อมูลภาคบริการฯจึงไม่มีความหลากหลายแต่อย่างใด อีกทั้งสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก จึงได้จัดแบ่งขนาดกิจการ 3 ระดับ ดังนี้

ขนาดกิจการ	จำนวนลูกจ้าง	จำนวน สปก. (แห่ง)	จำนวนตัวอย่าง (แห่ง)
ขนาดเล็ก	1 - 10	408	286
ขนาดกลาง	11 - 20	53	37
ขนาดใหญ่	21 - 50 ขึ้นไป	8	8
รวม		469	331

วิธีการคัดเลือกตัวอย่างใช้เกณฑ์การกำหนดกรอบตัวอย่างไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 ของสถานประกอบการแต่ละขนาด เพราะจำนวนตัวอย่างที่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้จำนวนมากเท่าใด ความน่าเชื่อถือของข้อมูลมีมากขึ้น ในทางตรงข้ามหากจัดเก็บตัวอย่างได้จำนวนน้อย ความน่าเชื่อถือของข้อมูลลดลง โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้การแนะนำค่าที่ยอมรับได้ในการดำเนินงานข้อมูล GPP ควรจะเป็นค่าร้อยละ 70 ขึ้นไป

สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่ 8 แห่งได้ดำเนินการสำรวจทุกแห่งเนื่องจากเป็นข้อเสนอแนะในการสำรวจข้อมูลว่ากรณีมีสถานประกอบการน้อยกว่า 10 แห่ง ให้ดำเนินการสำรวจทุกแห่ง

จากนั้นนำกรอบตัวอย่าง จำนวน 331 แห่ง ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการจับฉลากโดยกำหนดเป็นตัวเลขเท่าจำนวนสถานประกอบการทั้งหมดในแต่ละขนาดกิจการ กล่าวคือ กิจการขนาดเล็ก จัดทำฉลากโดยใส่หมายเลข 1 - 408 จับมาเพียง 286 ชิ้น กิจการขนาดกลางจัดทำฉลากหมายเลข 1 - 53 จับมาเพียง 37 ชิ้น สำหรับกิจการขนาดใหญ่ 8 แห่ง ดำเนินการสำรวจทุกแห่งจึงไม่ต้องดำเนินการจับฉลาก จากนั้นนำหมายเลขที่จับได้ไปตรวจสอบกับบัญชีรายชื่อสถานประกอบการจะทำให้ได้รายชื่อสถานประกอบการตัวอย่าง จำนวน 331 แห่ง

วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลากเป็นวิธีการที่ง่ายและเหมาะสมสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้ทางสถิติ รวมทั้งผู้ที่เริ่มดำเนินงานด้านการสำรวจจัดเก็บข้อมูลก็ควรจะใช้วิธีการดังกล่าว

5.1.4 จัดเตรียมแบบสอบถาม ชี้แจงแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ที่จะช่วยจัดเก็บข้อมูลได้รับทราบ และเข้าใจตรงกัน รวมทั้งจัดทำหนังสือขอความร่วมมือลงนามโดยแรงงานจังหวัดแพร่ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ และให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรวบรวมข้อมูลนำไปขอความร่วมมือจากเจ้าของสถานประกอบการ เพื่อให้เจ้าของสถานประกอบการมีความเชื่อมั่นที่จะให้ข้อมูล

5.2 การสำรวจและการจัดเก็บข้อมูล

การปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นขั้นตอนที่จะทำให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการและตามที่ได้มีการวางแผนไว้ ในขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลได้เลือกวิธีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

5.2.1 มีหนังสือจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้เจ้าของสถานประกอบการโดยตรง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการในการส่งแบบสอบถามกลับคืนโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (ไปรษณีย์ตอบรับ) จัดเก็บแบบสำรวจที่ได้รับกลับคืนแยกตามขนาดกิจการเพื่อความสะดวกในการใช้งาน

5.2.2 การออกไปพบผู้ประกอบการเพื่อติดตามแบบสอบถาม วิธีการนี้เป็นการติดตามแบบสอบถามต่อเนื่องมาจาก ข้อ 5.2.1 กล่าวคือ นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ ไม่จัดส่งแบบสอบถามกลับคืน ต้องออกติดตามทวงถามแบบสอบถามด้วยตนเองโดยการออกไปพบมีการนัดหมายล่วงหน้าไว้แล้ว โดยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการสำรวจจัดเก็บข้อมูลตลอดจนการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ดำเนินการสอบถามข้อมูลจากผู้ประกอบการในลักษณะชวนคุยทำให้ได้ข้อมูลมากกว่าการสอบถามตามหัวข้อในแบบสอบถามและทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกอีกด้วย

5.3 การประมวลผลข้อมูล

เมื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามเรียบร้อยแล้วเป็นขั้นตอนการรวบรวมตรวจสอบคุณภาพข้อมูลก่อนนำข้อมูลบันทึกใน โปรแกรมประมวลผลซึ่งเรียกว่า โปรแกรมตาราง Work sheet GPP 1 – 3 และก่อนที่จะนำข้อมูลบันทึกลงในโปรแกรมประมวลผล ดำเนินการดังนี้

5.3.1. *ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ของข้อมูลในแบบสอบถาม* โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบการให้ข้อมูลจากผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามโดยไม่ให้ความสำคัญ ความเอาใจใส่ (ตอบส่งเดช) เนื่องจากการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) เป็นการจัดเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี 2546 – 2548 ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลระหว่าง มกราคม – กันยายน 2549 ทำให้ผู้ตอบ

แบบสอบถามไม่สามารถจดจำตัวเลขสถิติของตนเองได้ และโดยทั่วไปคนไม่ชอบจดจำหรือนับจดตัวเลขสถิติต่างๆ ของตนเอง นอกจากจัดเก็บไว้เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐตรวจสอบ เช่น ข้อมูลด้านภาษี เป็นต้น กรณีตรวจพบข้อมูลในแบบสอบถามยังไม่สมบูรณ์ได้ดำเนินการแก้ไข โดยโทรศัพท์สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากเจ้าของสถานประกอบการ

5.3.2. ตรวจสอบความครอบคลุมของข้อมูล แบบสอบถามที่ได้จากสถานประกอบการ ตัวอย่างที่จะนำมาเป็นตัวแทนของสถานประกอบการต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด คือ 331 แห่ง มีแหล่งที่มาจากสถานประกอบการทั่วทั้งจังหวัด กระจายในทุกอำเภอ ตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาครอบคลุมทุกประเภทกิจกรรมการผลิตและบริการ 18 กิจกรรมในสาขาที่ 15 ตามหลัก P.S.O 1101

5.3.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามบันทึกในโปรแกรมตาราง Work Sheet GPP 1-3 ซึ่งเป็นโปรแกรมประมวลผลข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดเตรียมไว้ให้ ทั้งนี้ ต้องมีความรู้พื้นฐานในการใช้โปรแกรมเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ด้วย

5.4 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินงาน โดยนำข้อมูลที่ได้มาจากการประมวลผลตามโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตาราง Work Sheet GPP - 1 -3 ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของข้อมูล เมื่อแน่ใจว่าข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องครบถ้วน สอดคล้องความเป็นจริง มีความน่าเชื่อถือ จึงนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

6. ผลการดำเนินงาน

ผู้ขอรับการประเมินจัดแบ่งผลการดำเนินงานออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบบังคับที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดซึ่งเป็นข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคลอื่นๆ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตาราง Work Sheet GPP -1-3 ประมวลผลคำนวณมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้สำนักงานคลังจังหวัด ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ จำนวน 4 ครั้ง/ปี ก่อนนำไปรวมตัวเลขสาขาอื่นๆ อีก 15 สาขา เป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่ ประกาศตัวเลขและเผยแพร่ข้อมูลต่อไป

รูปแบบที่ 2 รูปแบบนำไปใช้ประโยชน์กับงานด้านแรงงาน

การนำไปใช้ประโยชน์ต่องานด้านแรงงานเป็นรูปแบบที่จัดทำขึ้นเอง เนื่องจากผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าจำนวนข้อมูลตัวเลข การประกอบอาชีพเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานด้านแรงงาน จึงได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยนำข้อมูลบางส่วนของผลการดำเนินงานการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉพาะ สาขาบริการที่รับผิดชอบ มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานด้านแรงงานของจังหวัด ทั้งนี้ ผู้ขอรับการประเมินได้นำเสนอหน่วยงานในสังกัดใช้ประโยชน์ สรุปดังนี้

1. จัดทำเป็นเอกสารรายงานข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานในรูปแบบตารางสถิติ กราฟ ข้อความอธิบาย เพื่อเผยแพร่ให้หน่วยงานในสังกัดใช้ประโยชน์ จากข้อมูลกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญในเขตพื้นที่จังหวัดแพร่ที่ได้จากการดำเนินงานจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด(GPP) สาขาบริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ

2. นำเสนอในที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงาน เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารของหน่วยงาน ตลอดจนประโยชน์จากงานด้านแรงงานที่ได้รับจากการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) โดยนำเสนอในที่ประชุมประจำเดือนกันยายน 2549 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2549

7. ผู้ร่วมดำเนินการ

เนื่องจากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่ (GPP) จัดแบ่งเป็น 2 ภาคส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานในภาคสนาม ตามขั้นตอนที่ 2 คือการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลนำมาบันทึกลงโปรแกรม Excel ซึ่งเป็นตาราง Work Sheet GPP -1-3 ขั้นตอนที่ยุงยากมากที่สุดคือการจัดเก็บข้อมูลในสถานประกอบการโดยตรง เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านบุคลากรในการจัดทำตลอดจนงบประมาณในการดำเนินงานจึงมีความจำเป็นให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานแรงงานจังหวัดแพร่ คือ นายเอกชัย บรรลือ พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 3 เป็นผู้ร่วมดำเนินการโดยคิดเป็นร้อยละ 10 และได้ร่วมดำเนินงาน ดังนี้

7.1 จัดเก็บข้อมูลในสถานประกอบการตัวอย่าง ตามวิธีสำรวจด้วยตัวเอง (Sample Survey) จำนวน 23 ตัวอย่างจากตัวอย่างทั้งหมด 331 ตัวอย่าง ทั้งนี้ ก่อนปฏิบัติงานจริงได้มีการชี้แจงทำความเข้าใจ วัตถุประสงค์การสำรวจ ตลอดจนการรักษาความลับของข้อมูลในส่วนที่ผู้ประกอบการไม่ต้องการให้เปิดเผย เช่น ข้อมูลการชำระภาษี เป็นต้น

7.2 การจัดพิมพ์รายงาน

การนำเสนอข้อมูลและจัดทำรายงานรูปแบบที่ 2 ซึ่งเป็นรูปแบบที่จะใช้ประโยชน์กับหน่วยงานในสังกัด จัดทำเป็นเอกสารรายงานผลข้อมูลการดำเนินงานให้หน่วยงานในสังกัดนำไปใช้ประโยชน์ หรือการจัดเตรียมนำเสนอต่อที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำเดือน กันยายน 2549 โดยจัดทำตารางกราฟ เพื่อประกอบการอธิบายให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

8. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ส่วนของงานที่ผู้รับการประเมินเป็นผู้ปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

8.1 การวางแผนและเตรียมงาน

1) การเข้ารับการฝึกอบรม

ผู้รับการประเมินในฐานะเลขานุการคณะทำงานของสาขาบริการชุมชนฯ ก่อนดำเนินการจึงมีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมการ ตลอดจนการนำเสนอผลความก้าวหน้า รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเป็นระยะ ดังนี้

ครั้งที่ 1/2549 - อบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่คณะทำงานรายสาขาเพื่อเพิ่มพูนความรู้การจัดเก็บข้อมูลและตรวจสอบการจัดทำข้อมูลรายสาขาเมื่อวันที่ 19-20 ธันวาคม 2548 วิทยาลัยเทคนิคแพร่

ครั้งที่ 2/2549 - ติดตามความก้าวหน้าการจัดเก็บข้อมูลส่วนที่เพิ่มเติมแก้ไขข้อมูล เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2549 โรงแรมนครแพร่ทาวเวอร์

ครั้งที่ 3/2549 - ฝึกอบรมหลักสูตรการวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานภาวะเศรษฐกิจจังหวัดจากข้อมูล GPP เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2549 โรงแรมสวนดุสิตเพลส กรุงเทพฯ

ครั้งที่ 4/2549 - การตรวจสอบข้อมูลการจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ให้ครบถ้วนตามข้อแนะนำของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2549 โรงแรมนครแพร่ทาวเวอร์

นอกจากนี้ผู้รับการประเมินได้ประสานการดำเนินงานกับสำนักงานคลังจังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในภาพรวม รวมถึงศึกษาวิธีการแนวทางการดำเนินงานทาง Web Site ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างต่อเนื่อง และจากการที่ได้ร่วมดำเนินงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มาตั้งแต่ปี 2548 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้การสนับสนุนทางวิชาการ การให้คำปรึกษาข้อแนะนำ ตลอดจนการตรวจสอบควบคุมความถูกต้องของข้อมูลอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ

2) การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดเก็บและสำรวจข้อมูล

เนื่องจากจังหวัดแพร่ มอบหมายให้สำนักงานแรงงานจังหวัดแพร่ พิจารณาคณะทำงานอื่นตามความจำเป็น ร่วมเป็นคณะทำงานจึงได้ประสานหน่วยงานในสังกัด อีก 4 หน่วยงานและหน่วยงานภายนอกอีก 2 หน่วยงาน ร่วมเป็นคณะทำงาน ได้รวบรวมแจ้งรายชื่อพร้อมหน่วยงานเป็นคณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) สาขาบริการชุมชน สังคม และส่วนบุคคลอื่นๆ แจ้งสำนักงานคลังจังหวัดแพร่ รวบรวมอีก 15 สาขา จัดทำเป็นคำสั่งจังหวัดแพร่ ที่ 1403/2548 ลงวันที่ 13 กันยายน 2548 รวมคณะทำงาน 10 คน ประกอบด้วย หน่วยงานในสังกัดทั้ง โดยผู้ขอรับการประเมินได้จัดแบ่งข้อมูลให้คณะทำงานสำรวจพร้อมชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

คณะทำงานมีหน้าที่เพียงการจัดเก็บและสำรวจข้อมูล แล้วจัดส่งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจให้ผู้ขอรับการประเมินซึ่งเป็นเลขาคณะทำงานเป็นผู้รวบรวมตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเชื่อมโยง ก่อนดำเนินการบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตาราง Work Sheet GPP - 1 - 3 ทั้งนี้ต้องจัดหา Frame หรือกรอบการสุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อสถานประกอบการ ที่จะดำเนินการสำรวจตลอดจนการจัดทำเอกสารแบบสอบถาม

สัดส่วนของงานที่ดำเนินการ โดยคิดสัดส่วนเฉพาะการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเป็น 100 % ของแต่ละรายการ ผู้ขอรับการประเมินดำเนินการสำรวจจำนวน 308 ตัวอย่าง คิดเป็น 100 % ของการสำรวจในรายการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ

สำหรับการปฏิบัติงานจริง จากการสำรวจข้อมูลปรากฏว่าหน่วยงานในสังกัดมิได้ดำเนินการสำรวจแต่อย่างใด เนื่องจากข้อจำกัดบุคลากรการปฏิบัติงานและภารกิจในงานปกติค่อนข้างมาก สำนักงานแรงงานจังหวัดแพร่ จึงดำเนินการทั้งหมด โดยได้รับงบประมาณจังหวัดบูรณาการ (CEO) สนับสนุนการดำเนินการสำรวจข้อมูลนอกเวลาทำการปกติ จำนวน 20,000 บาท ดังนั้น การดำเนินงานที่มีการจัดตั้งคณะทำงานส่วนใหญ่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เลขานุการคณะทำงานยังเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินงานทั้งหมด จึงต้องพึงระมัดระวังการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมดำเนินการต่อไปด้วย

8.2 การสำรวจและจัดเก็บข้อมูล

ในขั้นตอนการสำรวจ ผู้ขอรับการประเมิน ได้ดำเนินการ ดังนี้

1) รวบรวมข้อมูลสถานประกอบการทั้งหมดที่จะดำเนินการสำรวจ พร้อมทั้งค้นหารายละเอียดที่อยู่ รวมทั้งเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ

2) จัดกลุ่มสถานประกอบการที่อยู่ในละแวกเดียวกัน เพื่อให้เกิดการประหยัดและสะดวกรวดเร็วมากขึ้น

3) ลงภาคสนามเพื่อติดตามด้วยตนเองหลังจากที่มีการจัดส่งหนังสือให้ผู้ประกอบการแต่ไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืน โดยนำเทคนิควิธีการสำรวจหลากหลายรูปแบบมาใช้ให้เกิดประโยชน์

4) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจัดแบ่งไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อเตรียมพร้อมในการบันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลต่อไป

8.3 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ขอรับการประเมิน ได้รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบคุณภาพและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การแก้ไขข้อมูล โดยเป็นการดำเนินงานด้วยตนเอง จำนวน 308 ตัวอย่าง เพื่อหามูลค่าเพิ่มและจัดกลุ่มข้อมูลด้านแรงงาน โดยดำเนินการ

8.4 การนำเสนอข้อมูลและจัดทำรายงาน

ผู้ขอรับการประเมิน ได้ดำเนินการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน จัดทำเอกสารรายงานเผยแพร่ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่องานด้านแรงงาน

จากการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินให้นำหน้าของการปฏิบัติงานด้วยตนเองคิดเป็นสัดส่วนของผลการดำเนินงานร้อยละ 90

9. ผลสำเร็จของงาน

เชิงปริมาณ

1. จำนวนตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคลอื่นๆ จำนวน 1 สาขา
2. เอกสารสรุปผลข้อมูลแรงงานที่ได้จากการดำเนินงาน GPP เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานแรงงาน จำนวน 1 เรื่อง

เชิงคุณภาพ

1. จังหวัดแพร่ นำข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคลอื่น ๆ นำไปรวมสาขาอื่น ๆ 15 สาขา ประกาศใช้เป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแพร่
2. หน่วยงานในสังกัดฯ นำข้อมูลที่ได้จากการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ใช้ประโยชน์ต่อการบริหารงานแรงงาน

3. นำวิธีการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมาประยุกต์ใช้ประโยชน์และพัฒนาคำเนินงาน ด้านข้อมูลแรงงาน

10. การนำไปใช้ประโยชน์

จากการที่ได้ดำเนินงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) เห็นว่าวิธีการดำเนินงานและผล
จากการจัดทำมีประโยชน์ ดังนี้

10.1 ส่งเสริมพัฒนาทักษะบุคลากรในการดำเนินงานข้อมูล

10.2 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานได้ใช้ประโยชน์ อาทิเช่น ข้อมูลการจ้างงาน ข้อมูลการ
พัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงาน ข้อมูลกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน ข้อมูลการจัดสวัสดิการให้ลูกจ้าง ข้อมูล
การดำเนินงานของผู้ประกอบการซึ่งนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเด็น
ความสามารถการจ่ายค่าตอบแทนแก่พนักงาน เป็นต้น

10.3 เป็นแนวทางให้หน่วยงานอื่นใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานข้อมูลด้วยวิธีการจัดทำ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

11. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหาอุปสรรค

จากการดำเนินงานพบปัญหาอุปสรรค ดังนี้

11.1 เนื่องจากการจัดทำ GPP เป็นเรื่องใหม่ ชื่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มอบหมายให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการในแต่ละสาขา การรับรู้
ความเข้าใจในวิธีการ/ขั้นตอนต่างๆ ก่อนข้างยุ่งยาก ต้องใช้เวลาในการดำเนินการและทำความเข้าใจเป็น
อย่างมาก ซึ่งหน่วยงานที่ดำเนินการในแต่ละสาขามีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบ อันอาจจะทำให้เกิด
ความล่าช้าหรือขาดความต่อเนื่อง

11.2 ประสพปัญหาขั้นตอนการสำรวจปฏิบัติงานสนาม ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำ
GPP เป็นข้อมูลตัวเลขย้อนหลังตั้งแต่ปี 2546 และส่วนใหญ่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

11.3 การตอบข้อมูลอย่างไม่ใส่ใจและการตอบข้อมูลแทนผู้ประกอบการ ทำให้ข้อมูลไม่
ชัดเจน

11.4 ผู้ประกอบการปกปิดข้อมูลบางรายการ เนื่องจากเกรงผลกระทบจากการจัดเก็บภาษี

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ควรมีการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านข้อมูลอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

12.2 บูรณาการปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานสถิติจังหวัดเพิ่มมากขึ้น เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการและทักษะการสำรวจจัดเก็บข้อมูลในการปฏิบัติงานสนามเพื่อนำมาพัฒนางานด้านแรงงาน

12.3 มีการนำประโยชน์ด้านข้อมูลไปใช้อย่างจริงจังยังมีน้อยและไม่กว้างขวาง ซึ่งในบางกรณีต้องใช้ทรัพยากรบุคคลงบประมาณ และเวลามาก ควรมีการเน้นย้ำความสำคัญ

12.4 ฐานข้อมูลของหน่วยงานควรเป็นฐานข้อมูลเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานกระทรวงแรงงานควรมีการประชุมสัมมนา Work Shop การจัดทำฐานข้อมูลให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในทุกส่วนราชการอย่างจริงจัง

ผลงานลำดับที่ 2

ข้อเสนอเพื่อพัฒนางานการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน
ระดับจังหวัด

ข้อเสนอเพื่อพัฒนางานการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด

1. หลักการและเหตุผล

กระทรวงแรงงานมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2545 ในการส่งเสริมการมีงานทำ มีรายได้ การส่งเสริมให้แรงงานมีความมั่นคงในการทำงาน มีสวัสดิการและสภาพแวดล้อมตลอดจนความปลอดภัยในการทำงาน กระทรวงแรงงาน จึงต้องมีแผนระดับต่างๆ กำหนดทิศทางกรดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน จึงให้มีการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด เพื่อการผลิตบุคลากรออกสู่ตลาดแรงงานสอดคล้องความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการ ภายใต้การขับเคลื่อนตามโครงการวิจัยแผนพัฒนากำลังคนของประเทศไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ การเตรียมซอฟต์แวร์ และการให้คำปรึกษา ตั้งแต่ปี 2548 มีจุดประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด ดังนี้

1. เพื่อจัดทำแผนแม่บทพัฒนากำลังคนในระดับจังหวัด ในระยะสั้น (1- 3 ปี) และระยะยาว (5-10 ปี) ให้อุปสงค์แรงงาน (Demand) และอุปทานแรงงาน (Supply) มีความสอดคล้องกัน
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรในระดับจังหวัดให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์วิจัยและพัฒนากำลังคนในระดับจังหวัด
3. เพื่อจัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานข้อมูล อุปสงค์แรงงานและอุปทานแรงงานของกำลังคนในระดับจังหวัดที่สามารถใช้ประโยชน์ในการประมวลผล วิเคราะห์ตลาดแรงงานและจัดทำแผนพัฒนากำลังคนและแผนพัฒนาฝีมือแรงงานให้ อุปสงค์แรงงานและอุปทานแรงงานสอดคล้องกัน

การจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัดเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ที่ผู้ขอรับการประเมินได้รับการมอบหมายให้ดำเนินการ ผู้ขอรับการประเมินมีประสบการณ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ซึ่งเป็นแผนระดับต้น มีเป้าหมายระยะสั้นปฏิบัติงานเฉพาะรายปี โดยจะเป็นการกำหนดรายละเอียด โครงการ/กิจกรรมและวิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับ แผนกลยุทธ์ และแผนงบประมาณประจำปี สำหรับการจัดทำแผนกลยุทธ์ผู้ขอรับการประเมิน จะมีส่วนร่วมในส่วนของการร่วมระดมสมอง (Brain Storming) เพื่อค้นหาองค์ประกอบของแผนเป็นส่วนใหญ่

สำหรับการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด มิได้มีเพียงการจัดทำแผนเท่านั้น แต่ยังมีการสำรวจข้อมูลความต้องการแรงงานของสถานประกอบการที่เรียกว่า อุปสงค์แรงงาน (Demand) และการสำรวจการผลิตบุคลากรออกสู่ตลาดแรงงานของสถานศึกษาที่เรียกว่า อุปทานแรงงาน (Supply) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจบันทึกข้อมูลลงในซอฟต์แวร์ คาดประมาณการความต้องการกำลังคนและการวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลข้อมูลที่ได้จากการ คาดประมาณการมาวิเคราะห์เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด

ผู้ขอรับการประเมินประสบปัญหาอุปสรรค ความยุ่งยากการปฏิบัติงานในช่วงระยะที่ได้ ดำเนินการจัดทำแผนซึ่งจะมีปัญหาในแต่ละขั้นตอนแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อลดปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินงานและเป็นทางเลือกสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผน ผู้ขอรับการ ประเมิน จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่เกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับในการปฏิบัติงานจริงของการทำแผน ในระยะเวลาที่ผ่านมาโดยเป็นข้อเสนอในทางปฏิบัติ สำหรับด้านวิชาการซึ่งเป็นหลักทฤษฎี สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีอยู่แล้ว ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตลอดจนช่วยลดปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น อันจะทำให้การจัดทำแผนพัฒนากำลังคนดำเนินการแล้วเสร็จและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานแรงงาน ภายในจังหวัดต่อไป

2.บทวิเคราะห์

จากการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนในระยะเวลา 1 ปี ผู้ขอรับการประเมินประสบปัญหาในการดำเนินงาน 3 ประเด็นหลักคือ

ประเด็นที่ 1 การสำรวจข้อมูลความต้องการแรงงานของสถานประกอบการหรืออุปสงค์แรงงาน (Demand)

ประเด็นที่ 2 การคาดประมาณการความต้องการกำลังคนและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประเด็นที่ 3 การเขียนแผน

ในประเด็นปัญหาหลักดังกล่าวยังประกอบด้วยปัญหาย่อยในทางปฏิบัติอีกหลายปัญหา ทำให้การทำแผนในภาพรวมไม่เป็นไปตามปฏิทินการทำงานที่กำหนด ผลการสำรวจข้อมูลสถานประกอบการไม่สามารถนำมาประกอบการทำแผนได้แต่อย่างใด คุณภาพของแผนในการนำมาใช้ประโยชน์ต่อการบริหารงานด้านแรงงานของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถนำมาใช้งานได้เต็มที่ ผู้ขอรับการประเมินจึงสรุปปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การสำรวจข้อมูลสถานประกอบการ หรือ อุปสงค์แรงงาน (Demand)

จากการสำรวจข้อมูลความต้องการแรงงานในสถานประกอบการตามกรอบตัวอย่าง จำนวน 424 แห่ง กระจายครอบคลุมทุกตำบล อำเภอ ในเขตพื้นที่จังหวัดแพร่ พบปัญหาอุปสรรคได้แก่

1. ด้านข้อมูลสถานประกอบการ

1.1 สถานประกอบการมีการดำเนินงานอยู่จริง แต่ไม่มีลูกจ้างและไม่เคยมีการจ้างงานมาก่อนแต่อย่างใด จำนวน 245 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.8

1.2 สถานประกอบการกิจการเลิกกิจการและหาไม่พบ สอบถามสถานที่ใกล้เคียง ทราบว่าไม่เคยปรากฏรายชื่อมาก่อน จำนวน 73 แห่ง และบางแห่งเจ้าของสถานประกอบการเสียชีวิตมากกว่า 5 ปี จำนวน 4 แห่ง

1.3 การกำหนดประเภทกิจการตามรหัสมาตรฐานอาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรมของสถานประกอบการตัวอย่างไม่ตรงข้อเท็จจริง เช่น ห้างหุ้นส่วนจำกัดแพร่ธำรงวิทย์ ประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้าง แต่ถูกกำหนดตามรหัสการประกอบกิจการเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ซึ่งในพื้นที่จังหวัดแพร่ไม่มีกิจการประเภทดังกล่าวแต่อย่างใด

ตามแนวทางการสำรวจข้อมูล หากสถานประกอบการไม่มีการดำเนินงาน ให้ค้นหาตัวอย่างที่มีการประกอบกิจการประเภทเดียวกันและ สถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างขนาดเดียวกันทดแทน ในกรณีเช่นนี้ทำให้ไม่สามารถค้นหาตัวอย่างทดแทนได้ และมีข้อมูลสถานประกอบการที่ถูกกำหนดตามรหัสฯ ไม่ตรงข้อเท็จจริง 3 ประเภทกิจการ จำนวนสถานประกอบการ 17 แห่ง ทั้งนี้ จากการสอบถามเจ้าของสถานประกอบการปรากฏว่าได้มีการดำเนินกิจการตามข้อเท็จจริงมานานแล้วโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของสถานประกอบการแต่อย่างใด จึงทำให้ไม่สามารถจัดหาสถานประกอบการทดแทนได้อย่างไร

อย่างไรก็ตาม ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลความต้องการแรงงาน จำนวนทั้งสิ้น 322 แห่ง เป็นข้อมูลสถานประกอบการตามกรอบตัวอย่างจำนวน 117 แห่ง เป็นข้อมูลสถานประกอบการทดแทนจำนวน 205 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.94 ของข้อมูลตามกรอบตัวอย่างจำนวน 424 แห่ง

2. ด้านแบบสอบถาม

แบบสอบถามความต้องการแรงงานซึ่งต้องสอบถามข้อมูลจากผู้บริหารสถานประกอบการ แบบสอบถาม 1 ชุด จำนวน 6 หน้า พร้อมคำอธิบายอีกจำนวน 6 หน้า รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 หน้า แบบสอบถามมี 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการ มีคำถามหลัก 4 คำถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจ้างงานเชิงปริมาณ มีคำถามหลัก 4 คำถาม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการจ้างงานเชิงคุณภาพ มีคำถามหลัก 6 คำถาม

ในแต่ละส่วนมีคำถามมีคำถามย่อยอีกจำนวน และแต่ละคำถามมีรายละเอียดค่อนข้างมาก และมีความสลับซับซ้อน กล่าวคือ

แบบสอบถามมีการสอบถามข้อมูลทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น การเข้าออก-งานของลูกจ้างในรอบปีที่ผ่านมา ปัจจุบันมีลูกจ้างเท่าใด แยกจำนวนชายหญิง สาขาอาชีพ ระดับฝีมืออีก 5 ระดับ ได้แก่ แรงงานไร้ฝีมือ แรงงานกึ่งฝีมือ แรงงานฝีมือ แรงงานฝีมือระดับสูง และผู้เชี่ยวชาญ/ผู้บริหาร โดยต้องจำแนกจำนวนลูกจ้างระดับฝีมือต่างๆตามวุฒิการศึกษาดังแต่ระดับปริญญาเอกจนถึงระดับต่ำกว่าม.3 และยังคงคัดแยกจำนวนลูกจ้างตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาอีกด้วย และสอบถามคำถามเดียวกันแต่เป็นการสอบถามในอนาคตว่าสถานประกอบการต้องการจ้างแรงงานอย่างไรบ้าง

ตัวอย่าง บริษัทไทยเอเชียไรซ์ จำกัด ประกอบกิจการผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยวส่งออก ลูกจ้างจำนวน 430 คน การกรอกข้อมูลตามแบบสอบถาม จะต้องคัดแยกลูกจ้างจำนวน 430 ตามระดับฝีมือ และแยกตามวุฒิการศึกษา โดยต้องระบุอีกว่าจำนวน 430 คน สำเร็จการศึกษาสาขาใด และต้องสอบถามคำถามเดียวกันแต่เป็นการสอบถามแนวโน้มการจ้างงานของโรงงานในอนาคต

จากการที่ได้ออกสำรวจข้อมูลด้วยตนเองพบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กที่มีลูกจ้าง 1-15 คนส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผนด้านบุคลากรไว้ล่วงหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบถามความต้องการจ้างงานในอนาคตและการเข้า-ออกงานของลูกจ้าง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่นำไปวิเคราะห์ความต้องการแรงงาน ขยายหรือลดตำแหน่งงาน ความต้องการแรงงานเพื่อทดแทนแรงงานเดิมที่ออกจากงาน โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ตอบคำถามไปในทิศทางเดียวกันว่าการจ้างงานในอนาคต การเลิกจ้าง การลดตำแหน่งงาน ขึ้นอยู่กับความสามารถในการดำเนินธุรกิจและสถานการณ์เศรษฐกิจ และส่วนใหญ่ไม่ตอบคำถามประเด็น ดังกล่าว

นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ได้มีการสำรวจข้อมูลตลอดจนการตรวจสอบสถานประกอบการอยู่เสมอ เฉพาะหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน จำนวน 5 หน่วยงาน มีแผนงาน/โครงการจำนวนมากว่า 10 โครงการที่ต้องขอความร่วมมือสถานประกอบการในการดำเนินกิจกรรม จึงทำให้สถานประกอบการเกิดความเมือหน่าย ไม่สนใจในการให้ข้อมูล หรือตอบคำถามให้ผ่านพ้นโดยเร็ว และจากการติดตามทวงถามแบบสอบถามจากนายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการ ได้รับการชี้แจงในการไม่ตอบแบบสอบถามในบางคำถามว่า แบบสอบถามยากมีจำนวนคำถามมากและแต่ละข้อมีรายละเอียดมากเกินไปที่จะสามารถให้ข้อมูลได้

3. ผู้ปฏิบัติงานสนามมีทักษะค่อนข้างน้อย ทำให้จัดเก็บข้อมูลไม่สมบูรณ์

เจ้าหน้าที่ยังขาดทักษะในการสอบถามข้อมูล ไม่มีประสบการณ์ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคำถามเฉพาะหน้าได้ ทำให้ได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์ หากพิจารณาแบบสอบถามจะต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีทักษะและมีประสบการณ์ในการทำงานสำรวจข้อมูลค่อนข้างสูง เพราะต้องมีเทคนิควิธีการเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ

ประเด็นที่ 2 การคาดประมาณการความต้องการกำลังคนและการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลจากการสำรวจบันทึกลงในโปรแกรมแบบสอบถาม วิเคราะห์ผลสำรวจและการคาดประมาณการความต้องการกำลังคน เพื่อนำผลวิเคราะห์ความต้องการจ้างงานและการผลิตแรงงาน ไปใช้ในการวางแผนพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับการบริหารงานด้านแรงงานของจังหวัด สำหรับการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมแยกเป็น 2 โปรแกรม ได้แก่

1.การบันทึกข้อมูลความต้องการจ้างงานของสถานประกอบการ เรียกว่า โปรแกรม Demand

2.การบันทึกข้อมูลการผลิตแรงงานของสถานศึกษาออกสู่ตลาดแรงงาน เรียกว่า โปรแกรม Supply

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการเพิ่มเติมข้อมูลบางรายการลงในโปรแกรมการคาดประมาณการซึ่งมีการจัดฝึกอบรม เมื่อวันที่ 5-8 กันยายน 2548 เนื่องจากการเข้ารับการฝึกอบรมเป็นระยะเวลานาน และเป็นการฝึกอบรมก่อนการปฏิบัติงาน ทำให้ยังไม่ทราบปัญหา/อุปสรรค เมื่อปฏิบัติงานจริงจึงพบปัญหาที่เกิดจากการทำงานพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคำนวณสัดส่วนตัวเลขบางรายการ อาทิเช่น อัตราการเรียนต่อ สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาต่อประชากร ทั้งนี้เนื่องจาก ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้จากการสำรวจข้อมูลจากสถานศึกษาโดยตรง มีข้อมูลไม่ตรงกับผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลสถานศึกษาจัดส่งข้อมูลมาให้ ส่งผลให้การใช้ซอฟต์แวร์คาดประมาณการเกิดความคลาดเคลื่อน

นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการแรงงาน (Demand) เมื่อบันทึกลงในโปรแกรม (Demand) ครบเรียบร้อยแล้ว ไม่สามารถ Print ข้อมูลมาประกอบการทำแผนได้โดยตรง ต้องใช้วิธีการคัดลอกข้อมูลด้วยมือจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดความล่าช้า อย่างไรก็ตามได้พยายามใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะตัวของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานในการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ ซึ่งเกิดการสิ้นเปลืองและไม่ทันการณ์

ประเด็นที่ 3 การทำแผน

แผนพัฒนากำลังคนเป็นแผนกลยุทธ์ด้านกำลังคนหรือยุทธศาสตร์กำลังคนระดับจังหวัด เนื้อหาสาระของแผนมี 5 บท ประกอบด้วย

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคน

บทที่ 3 ภาพรวมความต้องการและผลิตกำลังแรงงาน

บทที่ 4 แผนพัฒนากำลังคน

บทที่ 5 การติดตามและประเมินผล

เมื่อพิจารณาแต่ละบทของแผน จะเห็นว่าต้องใช้ความรู้ ความสามารถอย่างสูง และต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานค่อนข้างมาก การสำรวจข้อมูลอุปสงค์แรงงานและอุปทานแรงงาน เป็นเพียงกิจกรรมอันหนึ่งของแผนตามบทที่ 3 และบทที่ 4 เป็นการวิเคราะห์แบบ SWOT Analysis เพื่อนำไปสู่การกำหนดพัฒนาเชิงกลยุทธ์ ซึ่งหมายถึงลักษณะที่เป็นอยู่และควรจะเป็น ในอนาคต SWOT Analysis เป็นเพียงจุดเริ่มต้นการจัดทำแผนกลยุทธ์ ซึ่งยังต้องประกอบด้วย เนื้อหาสาระสำคัญอื่นอีก ได้แก่ วัสดุทัศน พันธ์กิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ระยะยาว ซึ่งเป็นกิจกรรมอีกบทหนึ่งของแผน ส่วนบทอื่นๆ เป็นการรวบรวมข้อมูลแผน อย่างไรก็ตามต้องใช้ระยะเวลาเพื่อการประสานงานในการรวบรวมข้อมูลเช่นกัน

นอกจากนี้การเขียนแผนเป็นการเขียนเชิงวิเคราะห์ต้องอาศัยหลักวิชาการ การพิจารณาข้อมูลที่ใช้ประกอบการเขียนรายงาน ซึ่งมีทั้งข้อมูลหลัก และข้อมูลประกอบ รวมทั้งวิธีการอธิบายข้อมูลการเปลี่ยนแปลงข้อมูล การเปรียบเทียบข้อมูล เพื่ออธิบายสถานการณ์แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้มีปัญหาอุปสรรคพอสมควร

แผนพัฒนากำลังคนเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งไม่เคยมีการจัดทำมาก่อน ผู้ปฏิบัติงานแผนส่วนใหญ่จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และทำหน้าที่ประสานการทำแผน บุคลากรส่วนใหญ่จึงยังไม่มีความพร้อมในการจัดทำแผนระยะยาว เมื่อมีการกำหนดให้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา วันที่ 11 กันยายน 2549 – วันที่ 25 ตุลาคม 2549 (หนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง 0204.3/ว 1020 ลงวันที่ 11 กันยายน 2549) รวมระยะเวลาที่ใช้ทำแผนทั้ง 5 บท จำนวน 44 วัน จึงไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนด

ผลงานลำดับที่ 2

ข้อเสนอเพื่อพัฒนางานการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน
ระดับจังหวัด

3. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด

การวางแผนเป็นงานอันดับแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำหน้าที่ของนักบริหารและนักวิชาการ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จขององค์กรจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการทำแผนและใช้แผนเป็นเข็มทิศนำทางหรือเป็นตัวกำหนดแนวทางไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ และสามารถสรุปในเบื้องต้นได้ว่า **"การวางแผนเป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างความสำเร็จในการบริหารงาน"** แผนจึงมีความสำคัญ ดังนี้

- 1) ป้องกันการผลิตกำลังคนเกินความต้องการและไม่ตรงความต้องการ ลดการว่างงานและความสูญเปล่าของทรัพยากร
- 2) ป้องกันการขาดแคลนกำลังคนที่มีความรู้และทักษะที่ไม่ตรงกับต้องการ เนื่องจากการผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงานต้องใช้ระยะเวลาเพื่อการศึกษาเป็นเวลานาน

ผู้ขอรับการประเมินมีความพยายามในการทำแผนตามกรอบแนวทางที่ได้รับการฝึกอบรม และจากการที่ได้ศึกษาจากคู่มือการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนในระดับประเทศและระดับจังหวัด ซึ่งพบปัญหาอุปสรรคพอสมควร แต่เนื่องจากความสำคัญของแผนตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับผู้บริหารของกระทรวงแรงงานต้องการให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดสามารถจัดทำแผนและมีแผนพัฒนากำลังคนของจังหวัด อีกทั้งการทำแผนเป็นบทบาทของนักวิชาการที่จะต้องดำเนินการให้มีผลสัมฤทธิ์ จึงได้รวบรวมประเด็นปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการทำงาน นำมาวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อเป็นข้อเสนอเพิ่มแนวทางการทำงานแผน โดยเป็นข้อเสนอที่ให้น้ำหนักของการปฏิบัติงาน

ดังนั้น ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ เป็นข้อเสนอแนวทางปฏิบัติในการจัดทำแผนฯ เพื่อเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งในการดำเนินงานทำแผนซึ่งวิเคราะห์มาจากปัญหาอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ดังนี้

3.1 ข้อเสนอการสำรวจข้อมูลอุปสงค์และอุปทานแรงงาน

การสำรวจข้อมูลสถานประกอบการเป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งของการทำแผนซึ่งมีทั้งหมด 5 บท แต่เนื่องจากการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องนำผลสำรวจมาวิเคราะห์ประกอบแผนและที่ผ่านมามีข้อขัดข้องในการสำรวจข้อมูลตามที่ได้กล่าวมาแล้ว จนส่งผลให้การทำแผนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ผู้ขอรับการประเมินจึงมีข้อเสนอเฉพาะการสำรวจข้อมูล ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอด้านข้อมูล

1) ข้อมูลอุปสงค์แรงงาน (Demand) เสนอให้ใช้ฐานข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคม

การใช้ฐานข้อมูลสถานประกอบการของสำนักงานประกันสังคมจะสอดคล้องแบบสอบถามความต้องการจ้างแรงงานในสถานประกอบการ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการสำรวจ เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ ข้อมูลสถานประกอบการของสำนักงานประกันสังคมเป็นฐานข้อมูลที่มาจกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 กำหนดให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 1 คนขึ้นไป ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน ดังนั้นฐานข้อมูลสถานประกอบการจึงมีการจ้างงานอย่างน้อย 1 คน

2) ข้อมูลอุปทานแรงงาน (Supply) ซึ่งเป็นการสำรวจข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาโดยการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอให้รวบรวมข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นข้อมูลประเภททุติยภูมิจากหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาซึ่งมีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และให้บริการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว โดยสามารถหาได้จากแหล่งข้อมูล ดังนี้

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งดูแลรับผิดชอบโรงเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชน
- 2) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด ซึ่งจะดูแลสถานศึกษาสายอาชีพภายในจังหวัด

หน่วยงานดังกล่าวมีการรวบรวมข้อมูล โดยมีการเผยแพร่ทั้งเป็นเอกสาร และการเผยแพร่ข้อมูลทาง Website ทำให้ได้รับความสะดวกรวดเร็ว ข้อมูลมีความถูกต้องเพราะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแต่ละหน่วยงานได้กลั่นกรองข้อมูลเรียบร้อยแล้ว สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้ทันที รวมทั้งเป็นการลดขั้นตอนในการทำงานอีกด้วย

3.1.2 ข้อเสนอการจัดเก็บข้อมูล

วิธีการให้ได้มาซึ่งข้อมูลของสถานประกอบการมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานสำรวจเสร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ ได้ข้อมูลครบถ้วนถูกต้องและมีคุณภาพ จึงมีข้อเสนอให้จัดเก็บข้อมูลโดยจ้างพนักงานจัดเก็บข้อมูล ให้มีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลเป็นหลัก และต้องมีการจ้างอย่างต่อเนื่อง เพราะการจัดเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานประกอบการจะต้องอาศัยผู้มีความประสพการณ์และมีความชำนาญในการทำงานตลอดจนต้องมีเทคนิคในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ ดังนั้น จะต้องมีการจ้างพนักงานจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอการทำแผน

ผู้ขอรับการประเมินมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผน โดยการขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายแผนของแต่ละหน่วยงานที่เป็นผู้แทนกระทรวงในระดับพื้นที่ ร่วมเป็นคณะทำงาน นอกจากนี้มีภาคเอกชน เช่น หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนนายจ้างและ ผู้แทนลูกจ้าง ร่วมเป็นคณะทำงานด้วย โดยมีแรงงานจังหวัดเป็นหัวหน้าคณะทำงาน และ เจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัดที่ปฏิบัติงานแผน เป็นเลขานุการ โดยให้คณะทำงานมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อถกแถลงร่างแผนก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการจัดทำแผนระดับจังหวัดซึ่งมี รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่กำกับดูแลงานของกระทรวงแรงงาน เป็นประธานการประชุมพิจารณาแผนในขั้นตอนสุดท้าย

การจัดตั้งคณะทำงาน มีจุดประสงค์เพื่อ ระดมความคิดเห็นจากคณะทำงาน การให้ข้อเสนอแนะ การช่วยเหลือและสนับสนุนการทำแผน ตลอดจนการประสานงานข้อมูล แผนงาน/โครงการ รวมทั้ง การถกแถลงร่างแผนก่อนนำเสนอคณะกรรมการจัดทำแผนระดับจังหวัด

สาเหตุที่จะต้องมีการจัดทำแผนขึ้นมาอีกหนึ่งชุด เนื่องจากคณะกรรมการจัดทำแผนระดับจังหวัดซึ่งกระทรวงสั่งการให้ดำเนินการแต่งตั้งนั้น เป็นคณะกรรมการระดับผู้บริหารของจังหวัด ทำให้มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานซึ่งการจัดทำแผนต้องอาศัยความร่วมมือในระดับผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก จึงเสนอให้มีการจัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนระดับจังหวัดขึ้น

2) เสนอให้มีการจัดทำ Swot โดยการรวบรวมข้อมูลปัญหาอุปสรรค จากแบบสำรวจข้อมูลอุปสงค์แรงงานและอุปทานแรงงาน ซึ่งผู้บริหารสถานประกอบการและผู้บริหารสถานศึกษาได้ระบุปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการแสดงความคิดเห็น ต่างๆ ไว้ในตอนท้ายของแบบสอบถาม สามารถนำมาเป็นข้อมูลการวิเคราะห์ Swot และเป็นโจทย์นำไปสู่การทำแผนกลยุทธ์ต่อไป

สาเหตุที่ผู้ขอรับการประเมิน เสนอแนะให้นำข้อมูลดังกล่าวมาจาแบบสำรวจโดยนำไปผนวกกับการจัดทำ Swot ของยุทธศาสตร์จังหวัด /กลุ่มจังหวัด เนื่องจากเห็นว่า การจัดประชุม WORKSHOP ซึ่งเป็นขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ มีหลายหน่วยงานมีการวิเคราะห์ Swot และสำนักงานแรงงานจังหวัดในฐานะผู้แทนกระทรวงแรงงานในระดับจังหวัดมีส่วนร่วมในการจัดทำบ่อยครั้ง และผลการประชุม WORKSHOP ของแต่ละหน่วยงานไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด

3) เสนอให้นำผลการสำรวจอุปสงค์แรงงานและอุปทานแรงงาน ให้ TDRI ตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล เพื่อให้แผนมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์จากแผนมีความเชื่อมั่นในข้อมูล

4) ข้อเสนอการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าการทำแผนพัฒนากำลังคนจะบรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนกลางจะต้องร่วมเข้ามามีบทบาทสนับสนุนด้วยอย่างมาก โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรเพื่อการจัดทำแผน ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมการจัดทำแผนกำลังคนเป็นการเฉพาะ และในการฝึกอบรมต้องแยกการฝึกอบรมการสำรวจข้อมูลออกจากการฝึกอบรมทำแผน เพื่อป้องกันความสับสนของผู้ปฏิบัติงาน และเพื่อให้การทำแผนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สำหรับปัญหาอุปสรรคด้านบุคลากรที่มีทักษะค่อนข้างน้อยในการปฏิบัติงานสำรวจข้อมูล ควรมีการพัฒนาบุคลากร โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มทักษะการสำรวจ ผู้ขอรับการประเมินมีข้อเสนอ ให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เจ้าหน้าที่สำรวจข้อมูล โดยการให้หน่วยงานที่มีทักษะการสำรวจในภาคสนามถ่ายทอดเทคนิคการจัดเก็บข้อมูลหรือเป็นที่เลี้ยงการสำรวจข้อมูลระยะแรก เช่น สำนักงานสถิติจังหวัด ทั้งนี้ ส่วนกลางต้องดำเนินการประสานการดำเนินงานร่วมกันกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ปัจจุบันสำนักงานแรงงานจังหวัด ดำเนินการจัดเก็บและสำรวจข้อมูลในกลุ่มผู้ใช้แรงงานสถานประกอบการ ได้แก่ โครงการสำรวจค่าจ้างที่จำเป็นของแรงงานไร้ฝีมือในภาคอุตสาหกรรม และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บข้อมูลตลาดแรงงานในระดับจังหวัด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้ง 2 โครงการเป็นการสำรวจข้อมูลในสถานประกอบการ และมีแนวโน้มการสำรวจข้อมูลเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การดำเนินการถ่ายทอดเทคนิคการสำรวจจากผู้มีประสบการณ์ในภาคสนาม จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานด้านการสำรวจข้อมูลของสำนักงานแรงงานในอนาคต

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

จากการที่ได้มีข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนของจังหวัด มีจุดประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนมีแนวทางเพิ่มเติมตลอดจนเป็นทางเลือกอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนากำลังคนดำเนินการแล้วเสร็จสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้านแรงงานภายในจังหวัดได้ โดยคาดหวังผลที่จะได้รับดังนี้

4.1 ผู้ปฏิบัติงานแผนมีความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการสำรวจจัดเก็บข้อมูลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำแผนมากขึ้น

4.2 ลดปัญหาอุปสรรคข้อบกพร่องในการทำแผนและมีแนวทางปรับปรุงงานในการจัดทำแผนพัฒนากำลังคน

4.3 หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานในพื้นที่จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากำลังคนได้รับทราบหลักและวิธีการทำแผนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นประโยชน์ต่อการทำแผนและการบริหารงานแรงงานต่อไป

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

การจัดทำข้อเสนอพัฒนางานจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด เพื่อให้ นำข้อเสนอเป็นแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมในการทำแผนให้แล้วเสร็จ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

5.1 ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

- มีข้อเสนอพัฒนางานจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด

5.2 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

- การนำข้อเสนอแผนเป็นแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมในการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนระดับจังหวัด

บรรณานุกรม

สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548

“เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการสนับสนุนทางวิชาการและติดตามประเมินผลด้านการ จัดทำ GPP เพื่อสนับสนุนการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ ระยะที่ 2” กรุงเทพฯ

สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, “การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด” โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดทำและวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์จังหวัดตามวิธี Bottom up สาขาบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคล” 2549. กรุงเทพฯ

สำนักงานสถิติเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ “การประมวลผลข้อมูลจากการสำรวจด้วยตัวอย่างและการขจัดค่าความเคลื่อนไหวโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดทำวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์จังหวัดตามวิธี Bottom up สาขาบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคลอื่นๆ, 2544. กรุงเทพฯ

[Http://www.nesdb.go.th](http://www.nesdb.go.th) GPP (Gorse Provincial Product) โครงการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด

รศ.ดร.วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์, กฤษณา สุวรรณภักดิ์ และพรพรรณ ปริญญาชนกุล 2546. “การวางแผนกลยุทธ์ศิลปะ” การกำหนดแผนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ” STRATEGIC PLANNING. สถาบันเพิ่มผลผลิตภัณฑ์แห่งชาติ. กรุงเทพฯ

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2548 “คู่มือการฝึกอบรมการคาดประมาณความต้องการกำลังคนจังหวัดและวิเคราะห์ข้อมูล” กรุงเทพฯ

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2549. “คู่มือการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนในระดับประเทศและระดับจังหวัด” เสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน : กรุงเทพฯ